

v Slov. gor.; blagajnik: Lambert Muri, inž., Ljubljana; tajnik: dr. Josip Voršič, odvetnik Ljubljana. Odborniki so iz posameznih okrajev.

Novice

Nesreče

Zmrznil na potu proti domu. Ko se je vračala posestnica Marija Rebernik zjutraj od sv. maše iz Slovenj Gradca v Šmartno, je zadela pri naselju Žabja vas na mrtvega starejšega moškega. V mrtvem so spoznali 52 letnega zidarja Jakoba Globočnik, katerega so videli dan poprej v več krčmah. Globočnik je na povratu proti domu spodrsnil v temi, obležal je nezavesten in je v mrzli noči zmrznil.

Prevžitkar se hudo poškodoval. Alojzij Hlade, 60 letni prevžitkar pri Sv. Križu nad Mariborom, je padel po nesreči pri spravljanju sena s škodnja in si je zlomil pri padcu medenico. Nevarno poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Ob življenje vsled mladostne nepredvidnosti. Na postaji Moškajnci pod Ptujem je izstopil 17. februarja 20 letni Alojzij Vilčnik iz Prirade pri Osluščevih. Sklep-nemu sprevozniku je med vožnjo vzel signalno platno in razpočnik v mladostni nerazsodnosti, zakaj da mu bosta ta predmeta. Doma je fant ogledoval razpočnik in preizkušal njegov mehanizem. Naenkrat je strašno počilo. Na hiši so popokale vse šipe in Vilčnik se je zgrudil v krvi, medtem ko sta ostali njegova mati in nečakinja nepoškodovani. Nepredvidnež je nekaj minut po eksploziji izdihnil v strašnih mukah, ker mu je razmesarilo zgornji in spodnji del telesa.

Usodepolno igrakkanje z orožjem. Pri Sv. Benediktu v Slov. goricah v Vrbnjakovem mlinu je pregledoval samokres 18 letni Marjan Božič. Orožje se mu je nenadoma sprožilo in kroglja je zadela 39 letnega posestnika Ivana Vrbnjaka iz Trotkove v trebuh. Obstreljenega so prepeljali v nezavestnem stanju v mariborsko bolnišnico, kjer je čez par dni podlegel poškodb.

Pri čiščenju svinjskega hleva si zlomila nogo. Marija Meško, posestnica v Podgorcih pri St. Lenartu pri Veliki Nedelji, si je zlomila pri čiščenju svinjskih hlevov levo nogo in so jo prepeljali v bolnišnico v Ormož.

Jamska vozička zlomila rudarju nogo. V Zabukoveci pri Grižah je zašel 38 letni rudar Štefan Goršak iz Migojnice med dva jamska vozička, ki sta mu zlomila desno nogo nad kolenom in so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

Pri spravljanju lesa si zlomil nogo. Karel Osep, lesni delavec iz Solčave, je spravljal te dni les po drči v dolino, kjer ga je zadel velik hloď in mu je zlomil levo nogo v stopalu. Poškodovanega delavca so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Avtomobil cestnega odbora zgorel. Z avtomobilom cestnega odbora iz Brežic sta se peljala proti Krškem cestni nadzornik Tominc in tehnik Levstik. Med vožnjo nedaleč od Brežic je trčil brežiški avto z drugim tovornim avtomobilom tako nesrečno, da se je vnel in zgorel sredi ceste. Nadzornik Tominc je bil hujše, Levstik pa lažje poškodovan.

Nesreča pri podiranju. Jožef Gliha, posestniški sin iz St. Vida pri Stični na Do-

lenjskem, je podiral v gozdu les za zgradbo novega gasilskega doma v Velikem Gabru. Pri tem delu mu je zlomil smrekov hloď nogo in so ga oddali v ljubljansko bolnišnico.

Podlegel poškodb. Janko Strnad, 49 letni uslužbenec Narodne tiskarne v Ljubljani, se je vračal zvečer po službi na dom s kolesom. Na Šmartinski cesti mu je pripeljal nasproti kmečki voznik, katerega Strnad radi goste megle ni videl, in se je zaletel z vso brzino v oje, ki mu je strlo prsni koš. Ponesrečenega so koj prepe-ljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je pri zdravniški skrbi prebolel najhujše, a je te dni podlegel nenadnemu zapletljaju.

Podsut od ilovice. Z zlomljenima nogama in s hudimi poškodbami po vsem telesu je bil oddan v ljubljansko bolnišnico 26 letni delavec Karel Albrecht. Delavec je bil zaposlen v opekarni na Viču, kjer ga je podsula ilovica in je dobil pod zemeljskim plazom tako hude poškodbe.

Huda nesreča delavca. Martin Urbanc, 53 letni delavec iz Stare Fužine v Bohinj, se je peljal s sanmi, s katerih pa je padel med vožnjo in je obležal globoko v skalovju. Urbanc je bil oddan v ljubljansko bolnišnico s smrtnonevarnimi poškodbami na glavi po vsem telesu.

Krava utonila v mlaki. V Veliki vasi pod Sv. Miklavžem na Kranjskem ima prilet-ni posestnica vdova v svojem hlevu vodnjak, ki pa je že bolj podoben mlaki. V noči se je odtrgala živina od j. i in se je začela v temi med seboj bosti. Ena od bojevitih krav je padla v hlevsko mlako, v kateri je utonila, ker ni bilo pomoči.

Razne novice

ZAKS sporoča vsem svojim članom, da se je preselila s Tyrševe ceste 29/I na Miklošičevo cesto 22/I v Ljubljani (Delavska zbornica). Podružnica ZAKS Maribor ima svojo redno sejo 24. februarja ob 9 dopoldne pri Gambrinu.

Obžalovanja vredni slučaj

Pretep. V soboto popoldne, dne 19. februarja se je v Jarenini smučal Stanko E. pri čemer ga je izzval Anton Š. Med obema je prišlo do prepira, v katerega sta se še vmešala brata in svak Antona Š. Stanko E. se jih ni mogel ubraniti, ker ni imel drugega kot smučke na nogah. Med preprirom je Martin Š., brat Antona Š., udaril Stanka E. z lopato po glavi tako, da je Stanko obležal v nezavesti. Pogubonosni udarec z lopato je Stanko E. malo omilil z roko, vsled česar je zadobil na roki veliko rano. Cela stvar je predana orožnikom.

Nevarna četvorica pod ključem. Orožniki od Sv. Barbare v Halozah so že leta 1936 prijeli štiri vlomilce, katerim so dokazali precej vlomov in tatvin. Obsojeni so bili tedaj v Mariboru Franc Fajt iz Jelovca kot kolovodja na poldrugo leto strogega zapor, Štefan Prašnicki iz Zlogonja na 16 mesecev, Rudolf Hrzenjak iz Budiščaka na 14 mesecev in Franc Habrka iz Budiščaka v savski banovini na osem me-

secev. Obsojeni so še bili vedno na svobodi in so naprej praznili kurnike, vlamljali v bolj samotne hiše in kleti ter strahovali vse Haloze do zadnjega, ko so jih zopet vtaknili barbarški orožniki pod ključ in bo sedaj za nekaj časa mir pred tatinskim moro.

Gozdar smrtne žrtev divjih lovcev. Fran Grabner, 42 letni lovski čuvaj, je opravljaj 11 let vestno svojo službo pri grofu Thurnu v vitanjskem lovišču. Grabnerja so našli 18. februarja v gozdu Rakovec mrtvega z veliko rano v prsih. Obstoja upravičen sum, da je bil čuvaj na službenem obhodu napaden od divjih lovcev in zaklan. Pokojni zapuščica ženo in šest nepreskrbljenih otrok.

Izpred sodišča

Obsodba dveh vlomilcev. Po okolici Ljutomer je bilo zagrešenih več vlomov, radi katerih sta dajala pred sodniki v Mariboru odgovor: 44 letni Anton Pukšič iz Sračnice in 56 letni Martin Kralj iz Kamenščaka. Pukšič je bil obsojen na dveletno ječo, Kralj pa na pet mesecev strogega zapor, pogojno za tri leta.

Obsodba ponarejevalcev. Senat celjskega okrožnega sodišča je sodil zadnje dni v ponarejevalski zadevi. Glavni krivec je bil 50 letni posestnik Jurij Plevnik iz Vrača v župniji Buče pri Kozjem. Plevnikova pomagata sta bila 50 letni delavec Anton Oprešnik iz Vrača in 51 letni Anton Arzenšek, posestnik iz Javorja pri Slivnici. Od Plevnika izvedene potvorbe po 100 in 1000 din so bile ponesrečene. Ponarejanje je bilo odkrito januarja 1936, ko je bil aretiran Anton Oprešnik radi vlomov in obsojen na tri in pol leta ročnice. Orožniki so našli na Oprešnikovem domu nekaj priprav za izdelovanje bankovcev. V zvezi s to najdbo je bila izvršena še hišna preiskava pri Plevniku, kateremu so zaplenili razmnoževalni stroj ali opalograf, katerega je bil kupil v Ljubljani. Aprila leta 1937 je bila uvedena proti Plevniku kazenska preiskava, nakar je zasledovani pobegnil ter se je skrival pod lažnim imenom. Plevnik je baje izvajal pod pretvezo, da bi si rad nabavil stroj in material za ponarejanje tisočakov, težke vsote od raznih posestnikov. Sodišče je obsodilo Plevnika, ki je oče devetih nepreskrbljenih otrok, na štiri leta in šest mesecev robije, Antona Oprešnika na štiri leta (všteta je tudi že izrečena kazen treh in pol leta robije za vlomno tatvino), Antonu Arzenšku pa so prisodili tri mesece strogega zapor. Od celjskih sodnikov obsojeni ponarejevalci niso oškodovali države, ker so bile njihove potvorbe ponesrečene, pač pa je najbrž opeharil Plevnik toliko lahkovernih kmetov, iz katerih je izvajal pravi denar z obetom na bogato vrnitev, ko mu bodo uspele potvorbe. Težko prizadeti in ogoljufani si niso upali niti pred sodišče z ovadbami, ker so se bali obdolžitve so-krivde.

★

Slovenska Krajina

Kruto maščevanje. Cigani so za našo krajino velika nadloga. Ciganke hodijo dan za dnem po vaseh in beračijo. So zelo nadležne in jih človek težko odpravi brez daru. Cigani podnevi nič ne delajo, ponoči pa hodijo krast in ljudi kar stra-

hujejo. Malokdaj so brez orožja. Streljali so večkrat tudi že na orožnike. Tudi v vasi Kustanovci so imeli cigani štiri hiše, ki so pa pred kratkim postale vse žrtve maščevanja. Cigani so ukradli pri nekem kmetu meso. Orožniki so drugi večer cigane polovili in jih privedli k županu. Medtem so se pa domačini zbrali ob ciganskih hišah in vse zažgali. Vse je bilo takoj v plamenu. Ena vrata so celo zavezali in bi kmalu zgorelo deset otrok. Pa to razjarjenim kmetom še ni bilo dovolj, prinesli so s seboj tudi orožje in streljali na bežeče ciganke in otroke in jih je več ranjenih. Četudi poznamo cigane kot hudobce in neusmiljene ljudi, vendar obojamo tako postopanje. Cigani bodo ostali vseeno v vasi in bodo še bolj nadležni in bati se je tudi tiganske maščevalnosti. Cigan se ječe ne boji, tam je vsaj preiskrbljen za želoec. Kraj Kušanovci pripadajo luteranski župniji v Križevcih.

Črensoveci. Krajevna kmečka zveza bo imela v nedeljo 6. marca ob 11 (po veliki maši) svoj redni občni zbor, na katerega vabi vse tovariše, da se ga udeležijo. Vsi kmetje vabljeni!

Sv. Sebeščan. V pustnem času smo oklicali osem parov, pa je zanimivo, da si noben od teh ni našel para v domači župniji. Eden nam je pa celo zbežal k poroki v luteransko cerkev v Bodoncih. Daj Bog, da bi kmalu spoznal svojo zablodo. Ostalim novim poročencem pa želimo, da bi jih Bog blagoslovil!

Sv. Sebeščan. Podlessek, dimnikarski pomočnik, brat našega občinskega tajnika, je bil na veselici v Gornjih Petrovcih. Veselico so priredili cigani. Prišlo je do prepira in Podlessek so kar razmesarili in leži v bolnišnici v Murski Soboti. Rane so smrtonosne. Pamet!

Sv. Sebeščan. Občinski proračun je gotov. Predvidenih je okrog sto tisoč dinarjev dohodkov in ravno toliko izdatkov. Plače so se zvišale. Občinskih doklad bomo imeli v novem proračunu 85%. Najhuje nas teži šola v Mačkovcih; samo obresti plačujemo 16.000 din. Tu bo morala bavnovina nekaj narediti. Ali nam naj da vsaj sto tisoč dinarjev brezobrestnega posojila ali pa 200.000 din po 4%. Sedaj namreč plačujemo 8%. Malenkostne podpore nas ne bodo spravile na zeleno vejo. Za ceste je določenih v novem proračunu 11.000 din, kar nikakor ni dosti, če vidimo,

kako so naše ceste slabe. Tudi naše Prosvedno društvo dobi 100 din. Hvala vam.

Sobota. Smrt v bolnišnici. Po dolgi mučni bolezni je umrl v četrtek zvečer preglednik finančne kontrole Kroflič Franc. Zadnji čas je služboval v Beltincih. Pokopali so ga ob veliki udeležbi ljudi v nedeljo popoldan. Zapušta otroke in ženo. — Tudi na porodniškem oddelku je v zadnjem času smrt neusmiljeno delovala. Umrla sta na porodu mati Malok Viktorija iz Sobote in Drvarič Marija iz Lendave. Slednja je umrla pri porodu desetega otroka. Šest majhnih sinov in hčera je jokalo ob krsti svoje mamice. Naj počiva v miru! Žalujemo naše sožalje!

Sobota. Pred nekaj dnevi se je poslovil od nas naš domačin Camplin Ivan in odšel med naše delavce v Francijo. Nad 6000 delavcev imamo v Franciji iz naše Krajine, zato je bilo nujno potrebno, da imajo v tujini tudi svojega duhovnika. Doma naši duhovniki pomagajo ljudem v vsakem oziru, prav potrebni so pa domači duhovniki tudi v tujini. C. J. 12. uri so dobili naši delavci v Franciji duhovnika, ki jim bo v versko pomoč in podporo tudi v drugih ozirih. Z velikim zaupanjem v božjo pomoč je odšel naš duhovnik med raztresene delavce v Francijo. Vsi delavci, ki boste letos odšli v Francijo, ne pozabite na svojega duhovnika in se obračajte na njega, da vas bo ščitil in obiskal. Naslov bomo še javili na tem mestu. G. Camplinu pa želimo veliko blagoslova in uspeha v tujini med našimi številnimi delavci!

Metiljavost živine. V murskosoboškem okraju že vso zimo razsaja ta nevarna bolezen. Veliko živine je že poginilo. Vzrok bolezni je lanska poplava naših travnikov.

Naši rajni

Prevalje. Ob lepi udeležbi smo 27. januarja pospremili k zadnjemu počitku Rener Terezijo, p. d. žibovno, ženo posestnika in mlinarja. Ni se še posušila gomila žene, že ji je sledil mož Rener Franc dne 9. februarja, ki so ga položili tik žene na prevaljskem pokopališču. Otrokom, ki so tako nenadoma izgubili svoje skrbne

„Kaj je to perilo res moje? Se nikdar ni bilo tako čisto oprano!“ — Čemu se čudi? Za pranje je vendar rabila priznано dobro terpentinsko milo Zlatorog. To milo kljub svoji izdatnosti opere vsako še tako zelo zamazano ali zaprano perilo tako temeljito, da je po pranju bela kot sneg, voljno-mehko in duhteče.

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

starše, izrekamo iskreno sožalje! — Prav milo je donel 10. februarja zvon pri Sv. Barbari Porovic Ivanu, ki ga je ta pred desetimi leti kot v spomin na svojo blagopokojno ženo Jožefo daroval tej cerkvi. Prav malo je pri nas videti takih pogrebov, kot ga je imel Perovic. Žalni sprevoz je vodil upravitelj župnije g. Mlaker ob asistenci g. Barbiča, župnika iz Guštanja. Ob grobu so mu v slovo spregovorili g. kaplan Mlaker in g. Flajniš kot zastopnik Združenja obrtnikov v Prevaljah. Rajni, ki je toliko daroval za cerkve, naj počiva v miru — žalujemo pa naše sožalje!

Ostanki Herodovega templja v Jeruzalemu

Važno starinsko najdbo so te dni odkrili v Jeruzalemu. Ko so kopali temelje za cesto blizu Damaskovih vrat, so našli v zemlji ostanki zidovja, v katerih so spoznali ostanke obzidja, ki je nekdanje obdajalo jeruzalemski tempelj. Ko so tiste zidovje natančneje pregledovali, so dognali, da je bilo tisto obzidje sezidano ob času Rimljanov, ker je bila zidava prav taka, kakor so v tistih časih zidali tempelj pa je zgradil judovski kralj Herod. Arheologi, ki se sklicujejo na neko mesto v poročilih Jožefa Flavija, trde, da je odkrito zidovje spadalo k t. o. imenovanemu »žen-skemu« stolpu, ki je z drugimi stolpi vred bra-

Januš Golec;

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekla in sedanje dobe

Haložan Hvalec in njegov rajni oče sta tu vsepila toliko ponarejevalske strasti, da je niti daljša ječa ni iztrebila. Naravnost smrdelo mu je težavno delo za vsakdanji kruh na polju. Znal je nekaj, česar ne bi zmogel noben drugi poljanec in ravno radi tega je imel pravico do boljšega, gosposkega kruha. Moral je proč od mnogo pretesnega doma v kraje, kjer ne bodo vpraševali: Kod si hodil, kje si bil doslej in kaj si počel? Od njega samega skrbno izbrana okolica se ga bo že prav tesno oklenila, kakor hitro bo zaslutila, kak ptič da je in da denarno pesem poje.

Mladi Jože Potočnik je zginil z doma liki kavra. Leta 1900 se je pojavil v okraju Ormož. Tam se je seznanil z živinskim prekupeem Konradom Podplatnikom iz ormoške okolice in z zakotnim pisarjem Antonom Vindiš iz Ptuja.

Podplatnik je bil precej dobro stoječ posestnik. Vzdrževal je stalne zveze s hrvaškimi mešetarji, kadar je bila štajerska meja zaprta za hrvaško ži-

vino in nasprotno. Kratko in malo: Podplatnik je bil švercar na debelo. Enkrat ali tudi večkrat je lepo zaslužil, pri eni ponesrečeni švercariji je pa bil ob vse. Nihalo njegove sreče je nihalo sem ter tja in ravno ta negotovost ter sprememba sta ga podžigali neprestano v tihotapski strasti.

Tone Vindiš je bil bolj gosposki klatež. Nekaj časa se je šolal. Alkohol mu je uničil veselje do učenja in ga je pognal med lahkomišelnost ter na lahko roko živeče potepuhe. Iskali so ga kmetje, katerim je znal za mal denar sestavljati tožbe, dolžna pisma, razne prošnje itd. Vindiš je bil prav za prav zgubljen človek, katerega je preživljalo pri vsej vdanosti pi-jajući zakotno pisarjenje. Podoželski narod ga je cenil, le advokatom, notarjem in sploh sodni gospodi je bil trn v peti. Ožje zveze je gojil z bolj gospodi — švercarji, katerim je bil za boljšo nagrado vsak čas na uslugo s potvorjenimi živinskimi potnimi listi.

Omenjena trojica je bila kakor ustvarjena za skupno družbo, katero je tudi sklenila. Denarno je podprl novo podjetje Podplatnik, kakor hitro se je prepričal na lastne oči, da mu je še ravno manjkal Potočnik s svojo nad vse dragoceno umetnostjo. Podplatniku je tolikrat primanjkovalo večjih denarnih vsot. Kot neusmiljen vir denarja mu je bil Jože